

Onderwijs

Docenten willen moreel bakken zijn

HENRIËTTE LAKMAKER – 07/04/15, 01:32

Grote behoefte aan gedeelde beroepsethiek

Leerlingen inspireren en een moreel kompas voor hen zijn; daar halen veel docenten in het middelbaar onderwijs meer motivatie uit dan uit het onderwijzen van de lesstof. Er bestaat op dat vlak grote behoefte aan ondersteuning, in de vorm van een gedeelde beroepsethiek.

Een vastgelegde beroepscode, zoals artsen en advocaten hebben, gaat sommigen te ver. Wel vinden zes op de tien leraren dat er in de lerarenopleiding veel meer aandacht moet komen voor morele onderwerpen in de klas, en hoe die te bespreken.

Zo hopen docenten in deze tijden van toetsen en testen en een overvol curriculum vast te kunnen houden aan hun eigenlijke motivatie om leraar te worden, blijkt uit onderzoek van Fontys Hogescholen, vaktijdschrift Van Twaalf tot Achttien en onderzoeksbureau Duo Onderwijsonderzoek. 510 docenten, van verschillende denominatie en verspreid over het land, vulden een onlinevragenlijst in over de doelen en waarden van hun werk.

Hun voornaamste drijfveer is om leerlingen hun eigen talenten te laten ontwikkelen, blijkt uit de antwoorden. Op de tweede plaats staat de wens om van hun pupillen goede, en als het even kan, gelukkige mensen te maken. Docenten vinden het halen van goede cijfers een stuk minder belangrijk. Ook de voorbereiding op een goede vervolgopleiding of de voorbereiding op een goede baan staan lager op hun prioriteitenlijst dan zou zijn te verwachten in een tijd waarin overheid en ouders voortdurend hameren op nog betere resultaten.

Wouter Sanderse, lector beroepsethiek aan Fontys Hogescholen: "De afgelopen twintig jaar was de kwalificatie van leerlingen - afgemeten aan allerlei toetsen - het belangrijkste doel in het onderwijs, ten koste van de morele en persoonsvorming van leerlingen. Maar leraren zijn deze doelen nooit vergeten, en ze willen ondersteuning om ze nog beter te kunnen uitvoeren."

Een uitgewerkte beroepsethiek waarin staat waar het leraarschap écht voor dient, kan docenten steunen in hun streven een moreel bakken of inspiratiebron te zijn. Sanderse: "Leraren nemen dag in, dag uit beslissingen over wat goed of eerlijk is, maar het is vaak onduidelijk waarop die keuzes gebaseerd zijn. Wanneer gaat de zorg voor een leerling ten koste van het lesgeven? Wanneer spreek je een collega ergens op aan? Nu staan docenten er vaak alleen voor." Als de beroepsgroep op zoek gaat naar gedeelde uitgangspunten over wat van hen verwacht mag worden, zegt Sanderse, dan staan ze zelfbewuster voor de klas.

Lerarenorganisatie Onderwijscoöperatie werkt momenteel een landelijke beroepscode uit waarin de waarden rond goed leraarschap expliciet worden vastgelegd.